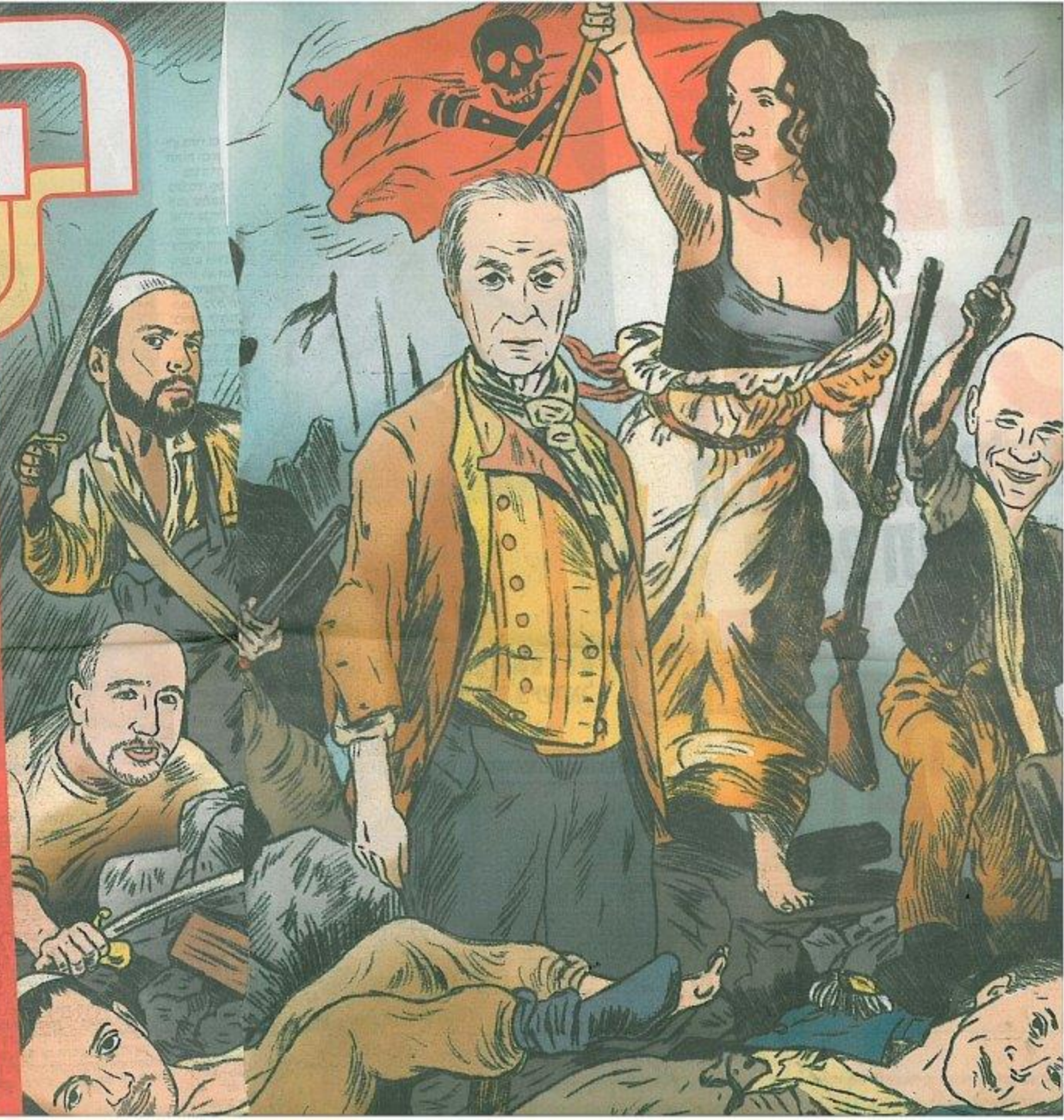

הפינה נשיכופוטכם

מאריק איינשטיין עד יהודה סעדו,
מריטה ורמי קלינשטיין עד עמיר
בניון, ממתי כספי עד הראל סקעת:
כולם מתייצבים לאחרונה בבתי
המשפט לא פחות מאשר באולפני
ההקלטה ובאולמות ההופעות. הם
תובעים ונתבעים, מתלוננים ומתגוננים
ולעתים סופגים נזקים לדימוי הציבורי
ולקריירה. איך קרה שאמני ישראל
מככבים בכל כך הרבה תביעות, איך
זה קשור לטכנולוגיה ולמה אפילו
אצל ספרינגסטין זה נגמר רע

שוש מולא // איור: רות גווילי

ה
פתע מאור לא נשמחת ציפתה למתו כספי עם שובר
מחזיק בשבוע שעבר: טופס אזהרה על תיק הוצאה
לפיטול, שנפתח נגדו משל רוב לחברת התקליטים
הראל. כספי אולי היה יכול לאחל לעצמו מכתמים
נעימים יותר, אבל הוא לא היה אמור להיות מופתע:
לפני חודשים הפסיד במרוצתה סקעת נגד רמי קלינשטיין

ריטה ורמי קלינשטיין על רקע תמונת רוני בראון, ממנהלי חברת התקליטים הליקון, נגדה הגישו תביעה בסך ארבעה מיליון שקלים. למטה: עמיר בניון

לא בחלו באמצעים וירו לעברה חצים לעי תונות ובהחלט לא תרמו לשמה הטוב. מקרה ידוע נוסף אירע לפני שש שנים, כשבכיר אמני ישראל, אריק איינשטיין, תבע שלושה מיליון שקלים ממיכאל תפוח, שהיה מנהלו האישי במשך 24 שנים. תפוח הכחיש את טענותיו של איינשטיין ואמר שהזמר הרוויח ארבעה מיליון שקלים בין השנים 1993-1999 בלבד. ההליך המשפטי עדיין לא הסתיים, אך גם במקרה זה נגרם נזק תרמיתי לתובע, שכן כתב ההגנה של תפוח כלל תיאורים מאוד לא מחמיאים באשר להתנהלותו האישית והמקצועית של הזמר הוותיק והאהוב.

סכסוך מתוקשר אחר התגלע בין ריטה ורמי קלינשטיין לחברת התקליטים הליקון ומנהליה רוני בראון ואיציק אלשך, והוביל לתביעה של ארבעה מיליון שקלים לפני כשנה. הזמרים טענו כי חברת התקליטים, שגילתה וטיפחה אותם, הגישה להם דיווחים כוזבים בנוגע להכנסותיהם ממכירות דיסקים, מהופעות ומתמלוגים נוספים על מנת להקטין את סכומי הכסף ששולמו להם. הליקון הכחישה והדיון המי שפטי עדיין בעיצומו.

מתי כספי הגיש את תביעתו לפני ארבע שנים, אך היא מתייחסת לפעילותו בשנות התשעים. כספי, שיוצג אז על ידי משרד האמרגנות אקורד, הוציא באותן שנים שני אלבומים, "מתי" ו"ובובה מתי", אך לדבריו הוא לא הספיק ליהנות מפירותיהם, שכן ב-1993 הוא עזב את הארץ לאחר שנקלע למשבר כלכלי ומשפחתי ושב רק ב-1997. בשל חובותיו החל נגדו ב-2000 בהליכי פשיטת רגל. שלוש שנים נמשכו המגעים עד שכספי הצליח להגיע להסדר עם נושיו. ב-2005 תבע כספי מאקורד את הבעלות על שני האלבומים בנימוק שמשרד האמרגנות וחברת הד ארצי הרוויחו כסף בזכותם בלי לשתפו בהכנסות. כספי גם דרש פיצוי כספי על הנזקים וההפסדים שנגרמו לו, לטענתו.

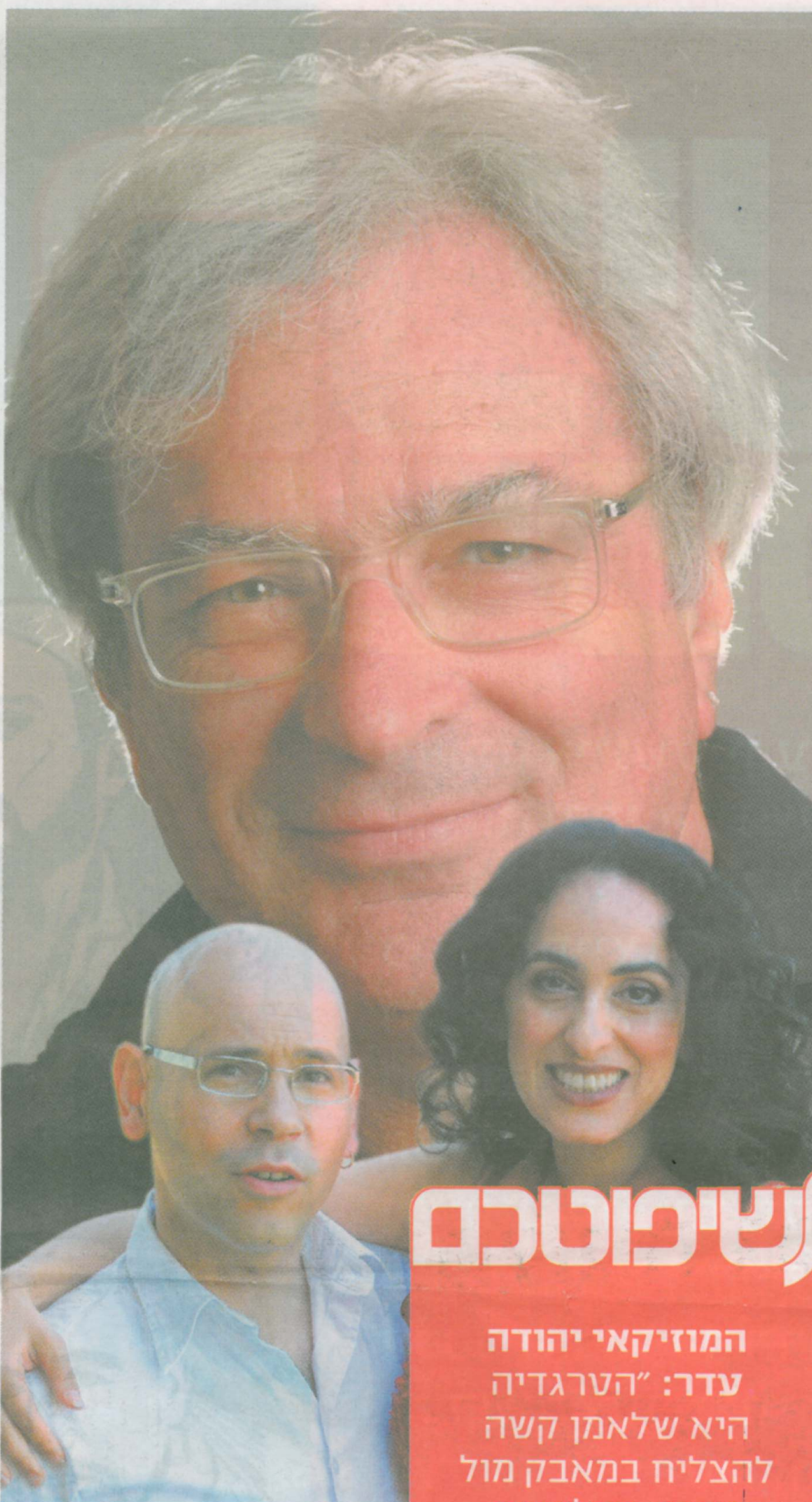
משרד האמרגנות הגיב שהזכויות על האלבומים שייכות לו מתוקף הסכמים עם כספי, מה גם שחלה התיישנות על התביעה. הד ארצי מצדה טענה כי בהיותה רק מפיצת האלבומים, אינה צד לסכסוך. כספי אמנם הפסיד בתביעה, אך השופטת אירית מני גור קבעה שהוא יוכל להקליט את שירי האלבומים מחדש.

"כשקיבלנו את התביעה, הופתענו מכך שבמשך 15 השנים האחרונות לא הועלתה על ידי כספי ולו חצי טענה בנושא, אז מה הטעם כעת?" אומר עו"ד תדור צור, המייצג את הד ארצי. "כספי הוא אמן מוערך, אחד הבולטים והמובילים בארץ, ובהד ארצי הציעו לו להגיע לפשרה בלי בית משפט, אבל לצערנו הוא התעקש".

למה? פרקליטו, עו"ד אריאל ברגר: "הייצוג שלי הסתיים עם מתן פסק הדין. מעבר למה שבית המשפט אמר, אין לי מה להוסיף". אשתו, רחל כספי: "אנחנו לא יודעים שום דבר על התיק בהוצאה לפועל. אני מצטערת, אבל אני לא יכולה להגיב על דבר שאנחנו לא מודעים לו".

"נורא קשה לתבוע חברת תקליטים כאדם בודד", אומר יאיר ניצני, לשעבר חבר להקת תיסלם ומנכ"ל חטיבת המוזיקה בהד ארצי וכיום בעל חברה המתמחה בזכויות יוצרים. "החברה מגובה בסוללה של עורכי דין בעוד שהאמן נשאר לבד".

כמי שהיה בשני צדי המתרס, התביעות של האמנים מוצדקות לדעתך? "כל מקרה לגופו. יש מקרים מוצדקים, ויש אמנים שסתם קופצים על המפיק שלהם. בית המשפט ישפוט. באנגליה יש משפט שמאפיין את עסקי השעשועים: 'כשיש לך להיט - יש בלגן'. אמנים הם לא אנשים שונים מאח-

צילום: אטנת רום, שאול גולן

כספי לא שילם את החוב, אז הוצאנו לו מכתב התראה", אומר פרקליט הד ארצי, עו"ד תדור צור. "כשזה לא עזר, לא הייתה לנו ברירה ונאלצנו לפתוח נגדו תיק בהוצאה לפועל".

אז עכשיו כספי מבלה בבתי משפט לא פחות מאשר באולפני הקלטות ובאולמות הופעות - והוא לא היחיד. אריק איינשטיין, ריטה ורמי קלינשטיין, עמיר בניון, הראל סקעת, יהודה סעדו ומיכה שטרית הם רק חלק מרשימה מתארכת של זמרים ישראלים, שמאכלסים בשנים האחרונות את מערכת המשפט כתובעים או כנתבעים. מי שהתגלו והועלו לבמה על ידי בכירי תעשיית המוזיקה בארץ, מתמודדים איתם כיום בזירה שונה לגמרי.

למה זה קורה, ולמה עכשיו? מסביר עו"ד גיל ורגון, המתמחה בייצוג אמנים: "האמן מגיע לחברת התקליטים כשהוא בתחילת דרכו, לא מוכר. החברה גדולה ומבוססת, והאמן הוא בחזקת פוטנציאל בלבד. הוא רוצה מאוד להתפרסם וחותם על הסכם זמני שמונע ממנו אפשרות להרוויח ממכירות תקליטים אלא רק מההופעות. התוצאה היא שלהקה כמו החברים של נטשה מכרה 400 אלף עותקים שהכניסו לחברת התקליטים שלה רווחים של כ-15 מיליון שקל, אבל חברי הלהקה עצמם קיבלו מזה 15 אחוז בלבד, שזה אבסורד".

אז עכשיו החליטו האמנים לעשות כדך בית. הם בודקים את חברות התקליטים שלהם, את האמרגנים, את אקו"ם (אגודת הקומפוזיטורים, המחברים והמו"לים למוזיקה בישראל) וגם את הפרד רציה הישראלית לתקליטים ולקלטות (גוף שמאגד את כל חברות התקליטים בארץ וגובה תמלוגים). רוב המחלוקות המשפטיות עדיין לא הגיעו להכרעה, אבל הצ'לילים הצורמים שמדהירים בבתי המשפט גורמים נזק תרמיתי כבד לכל המעורבים. "הטרגדיה היא שלאמן קשה מאוד להציג לית במאבק משפטי מול חברת תקליטים", אומר המוזיקאי הוותיק יהודה עדר, ממקימי בית הספר למוזיקה רימון והמנהל האמנותי לשעבר של חברת הד ארצי. "רוב האמנים שתבעו מפיקים או חברות יצאו מזה בשן ועין, וזה נגמר במפח נפש. אפילו כשברוס ספריגסטין תבע את חברת התקליטים שלו, הוא לא יצא מזה טוב. זה לא משהו שעושה לך טוב בחיים".

מה הסיבה לתביעות הללו?

"יש כאן בעיה. לפני שהאמן מצליח, הוא מוכן לעשות הכל ולעבוד בתנאים כספיים קשים כדי להגיע להכרה ציבורית, ואחרי שהוא מצליח הוא רוצה לשפר את תנאיו מול הגופים שאיתם הוא חתום. נוצר מתח, שאם האמן לא פותר אותו, הוא נכנס לעימות חריף שעשוי להוביל לתביעה".

למה הוא לא דואג לתנאיו מלכתחילה?

"היום לדעתי יש יותר מדי דעות, והאמנים הצעירים כבר מגיעים לחתום חוזה עם עורך דין, אבל אמנים באופן כללי, ואני בתוכם, הם עם של מוטומים. כשמישהו בא ואומר לנו: 'אתה שר מדהים וכותב מדהים', אנחנו מוכנים ללכת אחריו באש ובמים. יש מעט מאוד אמנים, שהם גם מוכשרים ברמה האמנותית וגם ניחנו בחיבה מסחרית ועסקית. ברגע שהאמן מצליח החוזה כבר לא מתאים לו, וזה מה שמוביל לחיכוכים. מצד שני, גם חברת התקליטים והמפיק לוקחים פה

שיפוטכם

המוזיקאי יהודה עדר: "הטרגדיה היא שלאמן קשה להצליח במאבק מול חברת תקליטים. רוב האמנים שתבעו מפיקים או חברות יצאו מזה בשן ועין, וזה נגמר במפח נפש"

עמיר בניון:

"אם אקו"ם מייצגת אותי, אני רוצה לדעת איזה חוזים היא סוגרת לגביי. אולי היא קיבלה 20 אלף דולר עבור שימוש ביצירה שלי, בזמן שאני קיבלתי ממנה 30.70 שקל?"

צילום: יריב אלדר, יח"צ

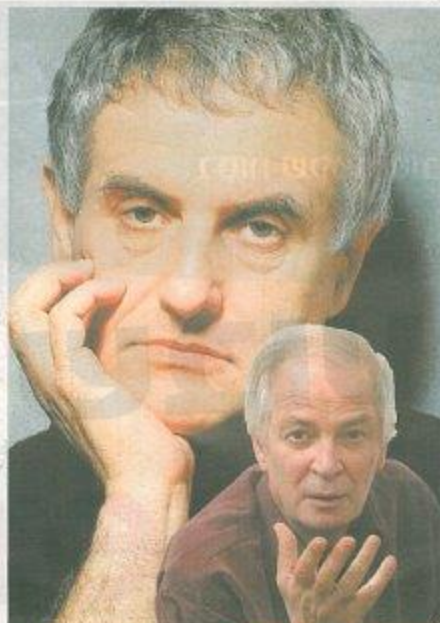
סיכונים ורוצים להחזיר לעצמם את ההשקעה. במשך שלוש השנים שהייתי בהד ארצי לא ראיתי פרויקט אחד שכיסה את עצמו".

אז מה הפתרון?

"אני חושב שהאמן לא צריך להיות צורך, אלא חכם. הוא צריך לדבר ולנסות להגיע להבנה, כי לא משנה מה, הוא תמיד ייפגע. אמנים הם אנשים מאוד רגישים ופגיעים, שצריכים הרבה פרגון ואהבה. לראות פתאום את השם שלך מתנוסס על תביעה משפטית ואחר כך בעמודי החדשות בעיתונים, זה קטע לא קל. אמן לא בנוי לזה. לחברה יש עורכי דין שחוזרים הביתה בסוף היום וממשיכים את חייהם, בעוד שהאמן המסכן יושב בבית כי פתאום הוא לא יכול לעשות מוזיקה במשך כמה שנים. תמיד כשאני רואה את התביעות האלה, אני יודע שלא משנה מה כתוב בעיתון ולא משנה איך המשפט יסתיים - האמן אוכל את עצמו".

יש להיט, יש בלגן

אחד המקרים הראשונים, שבהם פנה אמן ישראלי לבית המשפט בטענות להעלמת הכנסות, היה התביעה שהגישה גלי עטרי ב-1981 נגד שלמה צח וחיים שלף, אמרגניו בתקופת חברותה בלהקת חלב ודבש והזכייה באירוויזיון עם "הללויה". המשפט, שנמשך 12 שנים, הסתיים בניצחונה של התובעת ובפסיקת השופט לשלם לה 800 אלף שקל. אחרי הזכייה תיארה עטרי את המשפט כ"סיוט", אולי משום שהנתבעים

נשיפוטם

[illegible]

העיתון החדש "הארץ" יצא לאור ב-1987. העיתון החדש "הארץ" יצא לאור ב-1987. העיתון החדש "הארץ" יצא לאור ב-1987.

הוא חזר על תוכנית "אדם נולד" וזוהי תשובה נכונה. אולם, אולי כדאי היה להוסיף ולדבר על חשיבות ההסדר, להעמיק את שיתוף הממשל והמסד, ולקבל את כל מה שהתחייבנו. אולי כדאי היה להוסיף ולדבר על חשיבות ההסדר, להעמיק את שיתוף הממשל והמסד, ולקבל את כל מה שהתחייבנו.

[illegible]

המזיקאי ויקטור
ויצמן, שכתב שני
שירים לסרט "סוף
העולם שמאלה":
"בארבע שנים
קיבלתי עליהם 100
שקל בלבד. ביקשתי
לדעת איך למה נהניתי,
ולא היכולתי תשובה"

יֵאִיר נִיצְנִי:
 "אֲנַחְנוּ כָּל הַזֶּמֶן
 נִזְתַּנִּים הַחֹהֶה לְאֻמִּים.
 הַסְדֵּי גִשְׁיִם, הֵם
 מַסְכִּינִים, אֵין לָהֶם
 מָה לְאָכֹל, אֵין כֶּעַד
 הָאֻמִּים, אֲדֵל הָיוּ
 גַּם הַחֲבֵרֹת בְּקוֹשִׁי
 גִּמְרוּת אֶת הַחוּדָשׁ"

כוכבו דרך, כוכבו דער

[illegible][illegible][illegible][illegible]

התמלוגים של נטשה

[illegible]

הוא נשאר שבו עד שנת 1977
הוא נשאר שבו עד שנת 1977
הוא נשאר שבו עד שנת 1977

החברות שנקבעו אלו הן
החברות שנקבעו אלו הן
החברות שנקבעו אלו הן

החברות שנקבעו אלו הן
החברות שנקבעו אלו הן
החברות שנקבעו אלו הן

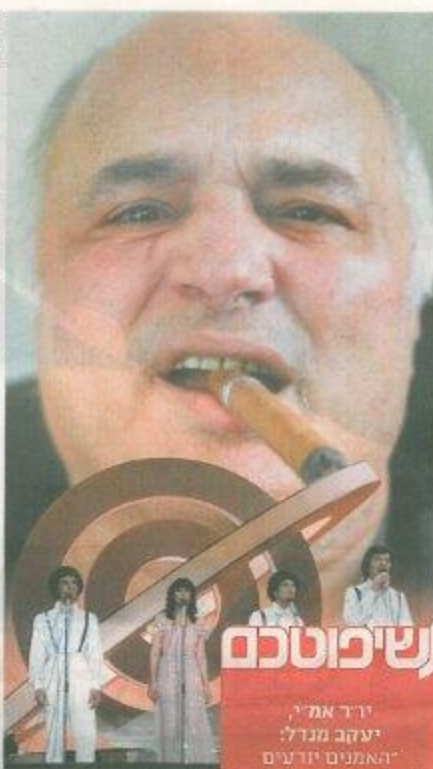
הכל בגלל האינטרנט

החברות שנקבעו אלו הן
החברות שנקבעו אלו הן
החברות שנקבעו אלו הן

החברות שנקבעו אלו הן
החברות שנקבעו אלו הן
החברות שנקבעו אלו הן

החברות שנקבעו אלו הן
החברות שנקבעו אלו הן
החברות שנקבעו אלו הן

החברות שנקבעו אלו הן
החברות שנקבעו אלו הן
החברות שנקבעו אלו הן

אשיכוחכם

יורד אהרן
יעקב מנדל
"האמנים יורדים"
לעבר ביצירות שלהם,
אבל ממוטמים בכל
הנוגע לצד העסקי
האמן כמנוח שלהם
ישב על המון כסף
עו שהוא חושף בוס
בפרצוף מהבוקר

עוד גיל ורואן
"החברים של נטשה"
מכרו 400 אלף
עותקים והתקליטים
לחברת התקליטים
רוחמים של 15 מיליון
שקל, אבל חברי
הלהקה קיבלו 15 אחוז
לבד, שזה אבסורד

החברות שנקבעו אלו הן
החברות שנקבעו אלו הן
החברות שנקבעו אלו הן

החברות שנקבעו אלו הן
החברות שנקבעו אלו הן
החברות שנקבעו אלו הן

החברות שנקבעו אלו הן
החברות שנקבעו אלו הן
החברות שנקבעו אלו הן

החברות שנקבעו אלו הן
החברות שנקבעו אלו הן
החברות שנקבעו אלו הן

החברות שנקבעו אלו הן
החברות שנקבעו אלו הן
החברות שנקבעו אלו הן

החברות שנקבעו אלו הן
החברות שנקבעו אלו הן
החברות שנקבעו אלו הן

החברות שנקבעו אלו הן